

Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпровської обласної ради»

Кафедра соціально-гуманітарної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

I.M. Безіна
«27» червня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1.3. «УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ»

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія

Дніпро, 2019

Робоча програма «Українська мова за професійним спрямуванням» для студентів спеціальності 053 «Психологія».

Розробник: Степаненко О.К., доцент кафедри соціально-гуманітарної освіти, кандидат філологічних наук, доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри соціально-гуманітарної освіти.

Протокол від «27» червня 2019 року №1

Завідувач кафедри
соціально-гуманітарної освіти

І.М.Безена

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки	обов'язкова
	Напрямок підготовки: 053 «Психологія»	
Модулів – 1	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Рік підготовки: 1-й
Змістових модулів – 2		
Загальна кількість годин – 90		Лекції: 2 год.
		Практичні: 6 год.
		Лабораторні: н/п
		Самостійна робота: 82 год.
Вид контролю: іспит		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Українська мова за професійним спрямуванням» є однією з базових для формування професійної компетентності студентів, оскільки мова виступає одним з основних інструментів професійної діяльності фахівця. Сьогодні висококваліфікований магістр повинен мати високу загальну й мовну культуру, уміти спілкуватися з людьми, висловлюватися точно, логічно й виразно, вміти грамотно оформлювати основні види ділової документації.

Набуті компетентності з дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» є основою для ефективного сприйняття відомостей з інших галузей знань, розвитку абстрактного мислення, реалізації творчого потенціалу майбутніх фахівців.

Метою викладання навчальної дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» є:

- формування комунікативної компетентності студентів;
- набуття комунікативного досвіду, що сприяє розвитку креативних здібностей студентів та спонукає до самореалізації фахівців, активізує пізнавальні інтереси, реалізує евристичні здібності як визначальні для формування професійної майстерності та конкурентоздатності сучасного фахівця;
- вироблення навичок оптимальної мовної поведінки у професійній сфері: вплив на співрозмовника за допомоги вмілого використання різноманітних мовних засобів, оволодіння культурою монологу, діалогу та

полілогу; сприйняття й відтворення фахових текстів, засвоєння лексики і термінології свого фаху, вибір комунікативно виправданих мовних засобів, послуговування різними типами словників.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» є:

- сформувати чітке і правильне розуміння ролі державної мови у професійній діяльності;
- забезпечити досконале володіння нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного й писемного мовлення;
- виробити навички самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні;
- розвивати творче мислення студентів;
- виховати повагу до української літературної мови, до мовних традицій.
- сформувати навички оперування фаховою термінологією, редагування, коригування та перекладу наукових текстів.

Програмні компетентності

- Здатність до відповідальності за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди.
- Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Програмні результати навчання

- ґрунтовно засвоїти норми сучасної української літературної мови й практично оволодіти ними;
- правильно використовувати різні мовні засоби відповідно до комунікативних намірів; влучно висловлювати думки для успішного розв'язання проблем і завдань у професійній діяльності;
- сприймати, відтворювати, редагувати тексти офіційно-ділового й наукового стилів;
- скорочувати та створювати наукові тексти професійного спрямування, складати план, конспект, реферат тощо, робити необхідні нотатки, виписки відповідно до поставленої мети;
- складати різні типи документів, правильно добираючи мовні засоби, що репрезентують їх специфіку;
- послуговуватися лексикографічними джерелами (словниками) та іншою допоміжною довідковою літературою, необхідною для самостійного вдосконалення мовної культури.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Законодавчі та нормативно-стильові основи професійного мовлення

Тема 1. Поняття про мову та її функції. Мовне законодавство та мовна політика в Україні

Тема 2. Функціональні стилі української мови

Тема 3. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації

Тема 4. Автобіографія. Правопис та відмінювання прізвищ, імен, по батькові

Тема 5. Резюме. Правопис слів іншомовного походження

Тема 6. Заява. Види заяв. Граматичні форми родового та давального відмінків іменників

Тема 7. Протокол. Витяг з протоколу. М'який знак та апостроф у словах слов'янського походження

Тема 8. Характеристика. Подвоєння приголосних у словах слов'янського походження

Тема 9. Довідка. Доручення. Службова записка

Тема 10. Комунікативні ознаки культури мовлення. Мовний етикет

Тема 11. Форми колективного обговорення професійних проблем

Змістовий модуль 2. Професійна та наукова комунікації як складова фахової діяльності

Тема 12. Ділове листування. Класифікація листів та їх оформлення

Тема 13. Місце наукового стилю в системі сучасної української літературної мови. Термін як основна одиниця наукової мови

Тема 14. Нормативні аспекти наукового мовлення

Тема 15. Форми та види перекладу. Особливості науково-технічного перекладу

Тема 16. Лексикографічна компетенція як показник мовної культури

Тема 17. Властивості і структурно-сміслові компоненти наукових текстів різних жанрів

Тема 18. Виступ з науковою доповіддю. Курсовий та бакалаврський проекти

Тема 19. Правила бібліографічного опису.

Тема 20. Електронна презентація наукового виступу

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (заочна форма навчання)			
	усього	у тому числі		
		Л	ПЗ	СР
Змістовий модуль 1. Законодавчі та нормативно-стильові основи професійного спілкування				
Тема 1. Поняття про мову та її функції. Мовне законодавство та мовна політика в Україні	3	1	-	2
Тема 2. Функціональні стилі української мови	2	-	-	2
Тема 3. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації	5	1	-	4
Тема 4. Автобіографія. Правопис та відмінювання прізвищ, імен, по батькові	6	-	1	5
Тема 5. Резюме. Правопис слів іншомовного походження	7	-	1	6
Тема 6. Заява. Види заяв. Граматичні форми родового та давального відмінків іменників	5	-	1	4
Тема 7. Протокол. Витяг з протоколу. М'який знак та апостроф у словах слов'янського походження	5	-	1	4
Тема 8. Характеристика. Подвоєння приголосних у словах слов'янського походження	4	-	-	4
Тема 9. Доручення. Службова записка	4	-	-	4
Тема 10. Комунікативні ознаки культури мовлення. Мовний етикет	4	-	-	4
Тема 11. Форми колективного обговорення професійних проблем	4	-	-	4
Тема 12. Ділове листування. Класифікація листів та їх оформлення	5	-	-	5
Разом за змістовим модулем 1	54	2	4	48
Змістовий модуль 2. Професійна та наукова комунікації як складова фахової діяльності				
Тема 13. Місце наукового стилю в системі сучасної української літературної мови. Термін як основна одиниця наукової мови	4	-	-	4
Тема 14. Нормативні аспекти наукового	4	-	-	4

мовлення				
Тема 15. Форми та види перекладу. Особливості науково-технічного перекладу	4	-	-	4
Тема 16. Лексикографічна компетенція як показник мовної культури	4	-	-	4
Тема 17. Властивості і структурно-сміслові компоненти наукових текстів різних жанрів	4	-	-	4
Тема 18. Виступ з науковою доповіддю. Курсовий та бакалаврський проекти	6	-	1	5
Тема 19. Правила бібліографічного опису.	5	-	1	4
Тема 20. Електронна презентація наукового виступу	5	-	-	5
Разом за змістовим модулем 2	36	-	2	34
Усього годин	90	2	6	82

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	н/п	

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Автобіографія. Правопис та відмінювання прізвищ, імен, по батькові	1
2.	Резюме. Правопис слів іншомовного походження	1
3.	Заява. Види заяв. Граматичні форми родового та давального відмінків іменників	1
4.	Протокол. Витяг з протоколу. М'який знак та апостроф у словах слов'янського походження	1
5.	Виступ з науковою доповіддю. Курсовий та бакалаврський проекти	1
6.	Правила бібліографічного опису	1
Разом		6

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	н/п	

8. Самостійна робота

Опрацювання теоретичних питань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (заочне)
1.	Поняття про мову та її функції. Мовне законодавство та мовна політика в Україні	2
2.	Функціональні стилі української мови	2
3.	Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації	4
4.	Автобіографія. Правопис та відмінювання прізвищ, імен, по батькові	5
5.	Резюме. Правопис слів іншомовного походження	6
6.	Заява. Види заяв. Граматичні форми родового та давального відмінків іменників	4
7.	Протокол. Витяг з протоколу. М'який знак та апостроф у словах слов'янського походження	4
8.	Характеристика. Подвоєння приголосних у словах слов'янського походження	4
9.	Доручення. Службова записка	4
10.	Комунікативні ознаки культури мовлення. Мовний етикет	4
11.	Форми колективного обговорення професійних проблем	4
12.	Ділове листування. Класифікація листів та їх оформлення	5
13.	Місце наукового стилю в системі сучасної української літературної мови. Термін як основна одиниця наукової мови	4
14.	Нормативні аспекти наукового мовлення	4
15.	Форми та види перекладу. Особливості науково-технічного перекладу	4
16.	Лексикографічна компетенція як показник мовної культури	4
17.	Властивості і структурно-сміслові компоненти наукових текстів різних жанрів	4
18.	Виступ з науковою доповіддю. Курсовий та бакалаврський проекти	5
19.	Правила бібліографічного опису	4
20.	Електронна презентація наукового виступу	5
Разом		82

9. Індивідуальні завдання – не передбачено

10. Методи навчання:

Для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів під час вивчення дисципліни використовуються такі методи навчання: ділова навчальна гра, рольова навчальна гра, аналіз конкретних ситуацій, моделювання ситуацій, методика генерування ідей, дискусія, презентація, круглий стіл, семінар, інтерактивні завдання, мозкова атака.

11. Методи контролю:

- тестовий метод;
- контрольна робота;
- підсумковий (екзамен);
- самоконтроль.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Іспит	Сума
25	25	50	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
84-89	B	добре	
74-83	C		
65-73	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F*	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

* – оцінка F виставляється тільки за результати складання заборгованості комісії.

Критерії оцінювання знань, умінь та навичок студентів

Тестування за допомогою закритих питань: тест містить 4 питання.

Оцінка правильної відповіді на кожен з них 0.5 бала, оцінка неправильної відповіді – 0 балів.

Кожне питання має кілька передбачуваних відповідей, один з яких правильний.

Оцінка за допомогою тесту з відкритими питаннями або завданнями (Казусами). Якщо оцінка проводиться одним завданням (максимум 2 бали), критерію оцінки будуть:

✓ 1,5–2,0 балів. Відповідь повний, термінологія збережена, студент володіє основною і додатковою літературою, помилок немає. Казус бездоганно вирішено, міркування на високому рівні.

✓ 1,0–1,5 бала. Відповідь повний, хоча короткий, термінологічно правильний, немає істотних недоліків. Студент добре володіє програмним матеріалом; володіє основною літературою, судження правильні.

✓ 0,5–1 бал. Відповідь неповний. Термінологія визначена з помилками. Студент володіє програмним матеріалом, але є недоліки. Судження фрагментарні.

✓ 0,1–0,5 балів. Відповідь з помилками і не використана спеціальна термінологія. Відповідь по суті є невірною. Передано лише окремі фрагменти відповідного матеріалу питання.

✓ 0 балів. Відповідь не відповідає питанням або зовсім не дана.

Усна відповідь студента (до 2 балів)

✓ 2 бали отримують студенти, які повно та ґрунтовно розкрили теоретичне питання, використавши при цьому не лише обов'язкову, а й додаткову літературу;

✓ 1,5 бала отримують студенти, які в цілому розкрили теоретичне питання, однак не повно і допустивши деякі неточності. При цьому не використав на достатньому рівні обов'язкову літературу;

✓ 1 бал отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, але розкрили його не повністю, допустивши деякі незначні помилки;

✓ 0,5 бала отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, недостатньо або поверхово розкривши більшість його окремих положень і допустивши при цьому окремі помилки, які частково вплинули на загальне розуміння проблеми;

✓ 0 балів отримують студенти, які частково та поверхово розкрили лише окремі положення питання і допустили при цьому певні суттєві помилки, котрі значно вплинули на загальне розуміння питання.

Доповнення відповіді:

✓ 1 бал отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, навели власні аргументи щодо основних положень даної теми;

✓ 0,5 бала отримують студенти, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з даної теми та висловили власну думку.

Суттєві запитання до відповідаючого:

✓ 1 бал отримують студенти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми;

✓ 0,5 бала отримують студенти, які у своєму запитанні до виступаючого вимагають додаткової інформації з ключових проблем розглядуваної теми.

Експрес-контроль:

✓ 2 бали нараховуються студентам, які вільно володіють усім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлюють свої думки;

✓ 1 бал отримують студенти, які частково володіють матеріалом та можуть окреслити лише деякі проблеми теми.

Складання словника основних термінів, що визначені програмою курсу (за темами). Програмою курсу визначений перелік ключових термінів, що розкривають зміст кожної теми. Студентам пропонується скласти словник основних термінів з конкретної теми на останніх сторінках опорного конспекту лекцій.

✓ 2 бали нараховуються студентам, які не лише склали повний перелік визначених термінів з конкретної теми, а й можуть вільно розтлумачити їх зміст.

✓ 1 бал нараховуються студентам, які склали неповний перелік визначених термінів з конкретної теми і не можуть їх розтлумачити без конспекту.

Реферат (до 20 балів):

✓ 15-20 балів – виконано всі вимоги до написання і захисту реферату: позначена проблема і обґрунтована її актуальність, зроблений короткий аналіз різних точок зору на проблему, яка розглядається логічно сформульована власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішньому оформленню, надані правильні відповіді на додаткові питання;

✓ 10-14 балів – основні вимоги до реферату та його захист виконані, але при цьому допущені недоліки, зокрема, є неточності у викладі матеріалу; відсутня логічна послідовність в судженнях; не витриманий обсяг реферату; є упущення в оформленні; на додаткові питання при захисті дані неповні відповіді;

✓ 5-9 балів – є істотні відступи від вимог до реферування. Зокрема: тема висвітлена лише частково; допущені фактичні помилки в змісті реферату або при відповіді на додаткові питання; під час захисту відсутня висновок;

✓ 1-4 бали – тема реферату не розкрита, виявляється істотне нерозуміння проблеми.

Есе - це самостійна творча робота, де у вільній формі висловлюються особисті думки на тему, передбачену робочою програмою. Головна мета есе – це самостійне викладення студентом на підставі опрацьованого матеріалу теми, проблеми, питання (до 20 балів за роботу):

✓ 15-20 балів – представлена власна точка зору (позиція, ставлення) при розкритті проблеми; проблема розкрита на теоретичному рівні, в зв'язках і з обґрунтуваннями, з коректним використанням педагогічних термінів і понять в контексті відповіді; надана аргументація своєї думки з опорою на факти суспільного життя або особистий соціальний досвід.

✓ 10-14 балів – представлена власна точка зору (позиція, ставлення) при розкритті проблеми; проблема розкрита з коректним використанням педагогічних термінів і понять в контексті відповіді (теоретичні зв'язку і обґрунтування не присутні або явно не простежуються); представлена аргументація своєї думки з опорою на факти суспільного життя або особистий соціальний досвід;

✓ 5-9 балів – представлена власна точка зору (позиція, ставлення) при розкритті проблеми; проблема розкрита при формальному використанні педагогічних термінів; представлена аргументація своєї думки з опорою на факти суспільного життя або особистий соціальний досвід без теоретичного обґрунтування;

✓ 1-4 бали – не представлена власна точка зору (позиція, відношення) при розкритті проблеми, проблема розкрита на побутовому рівні; аргументація своєї думки слабо пов'язана з розкриттям проблеми.

✓ 0 балів – робота не здана.

Дайджест – це добір уривків з різних джерел на певну тематику. У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки (до 2 балів).

✓ 2 бали отримують студенти, які можуть виокремити з різних джерел основні положення, структурно об'єднати їх, коротко проаналізувати кожне з них та зробити ґрунтовні узагальнюючі висновки;

✓ 1 бал отримують студенти, які в цілому правильно виокремили основні положення кожного з джерел, але не зробили їх відповідного аналізу та узагальнюючих висновків.

Кейс-завдання (до 10 балів):

Критерії оцінювання	Зміст критерію	Бали
1. Здатний до керівних дій	Здатний – правильно дав розпорядження, розрахував час виконання.	2
	Здатний – правильно дав розпорядження, розрахував помилково необхідний час виконання.	1
	Не здатний – не дав розпорядження, не розрахував час виконання	0
2. Опис очікуваного результату	Очікувані результати представлені, доцільні, реально можна здійснити.	2
	Очікувані результати описані, однак їх інструментальність і реалізація сумнівні.	1
	Очікувані результати не представлені.	0

3. Оцінка володіння сучасними нормами щодо оформлення ділових паперів	Добре володіє інформацією про сучасні норми щодо оформлення ділових паперів.	2
	Володіє інформацією про сучасні норми щодо оформлення ділових паперів, але невдало використовує при укладанні документа.	1
	Не володіє інформацією і не може запропонувати відповідне рішення.	0
4. Дискусійність (полемічність) обговорення отриманих результатів з різних точок зору, позицій	Наводяться і обговорюються різні позиції.	2
	Різні позиції наводяться без обговорення.	1
	Наводиться і обговорюється одна позиція.	0
5. Відповідність змісту висновків змісту мети і завдань	Відповідає	2
	Відповідає частково	1
	Не відповідає	0

Іспит

A / 45-50 (відмінно)	Студент має глибокі міцні і системні знання з усього теоретичного курсу, використовує наукову термінологію, вільно володіє понятійним апаратом, знає основні проблеми навчальної дисципліни, її мету та завдання. Має уявлення про структуру ВУЗів України; знайомий з історією й традиціями ХДУ; вміє працювати з навчальним матеріалом; має уявлення й усвідомлення про важливість вивчення дисципліни. Уміє правильно планувати свою самостійну роботу. Будує відповідь логічно, послідовно, розгорнуто, використовуючи наукову термінологію. Не допускає помилок в усній та писемній формах мовлення.
B / 42-44 (добре)	Студент має міцні ґрунтовні знання, вміє застосовувати їх на практиці; виконує практичну роботу без помилок, але може допустити неточності в формулюванні термінології, незначні мовленнєві помилки в наведених прикладах, окремі помилки при виконанні практичних робіт.
C / 37-41 (добре)	Студент знає програмний матеріал повністю, має практичні навички з вступу до спеціальності, але недостатньо вміє самостійно мислити, не може вийти за межі теми.
D / 34-36 (задовільно)	Студент знає основні теми курсу, має уявлення про спеціальність, але його знання мають загальний

	характер, іноді непідкріплені прикладами. При виконанні практичних завдань допускає помилки.
Е / 30-33 (задовільно)	Студент має прогалини в теоретичному курсі та практичних вміннях. Замість чіткого термінологічного визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні.
FX / 18-29 (незадовільно) з можливістю повторного складання	Студент має фрагментарні знання з усього курсу. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Практичні навички на рівні розпізнавання.
F / 1-17 (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно.

Академічна доброчесність

При вивченні навчальної дисципліни «Ділова українська мова (за фахом)» студент повинен знати, що її викладання ґрунтується на засадах академічної доброчесності – сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту); позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

13. Методичне забезпечення

1. Освітня програма навчальної дисципліни.
2. Робоча програма навчальної дисципліни.
3. Науково-методичний комплекс дисципліни.

14. Рекомендована література

Базова

1. Глушик С. В., Дияк О. В., Шевчук С. В. Сучасні ділові папери: Навчальний посібник. – К.: Арій, 2009.
2. Гриценко Т. Б. Українська мова та культура мовлення: Навчальний посібник. – Вінниця: Нова книга, 2003.
3. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спрямування: Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2008.
4. Українська мова за професійним спрямуванням. Курс лекцій: навчальний посібник / за редакцією О. К. Степаненко. Дніпропетровськ: Пороги, 2012. 214 с.
5. Українська мова за професійним спрямуванням. Практикум: Навчальний посібник / за загальною редакцією С. А. Ганжі. Дніпропетровськ: Пороги, 2012. 251 с.
6. Українська мова за професійним спрямуванням. Самостійна та індивідуальна робота: навчальний посібник / укладачі: С. А. Ганжа, О. К. Степаненко. Дніпропетровськ: Акцент ПП, 2012. 92 с.
7. Українська мова за професійним спрямуванням: навчальний посібник для заочного та дистанційного навчання / укладачі: О. К. Степаненко, С. А. Ганжа. Дніпропетровськ: Акцент ПП, 2012. 112 с.
8. Шевчук С. В. Ділове мовлення для державних службовців: Навчальний посібник. – К.: Арій, 2008. – 424 с.
9. Шевчук С. В. Ділове мовлення: Модульний курс: Підручник. – К.: Арій, 2009.
10. Шевчук С. В. Українське ділове мовлення: Підручник. – К.: Арій, 2009.
11. Шевчук С. В., Кабиш О. О. Практикум з українського ділового мовлення: Навчальний посібник. – К.: Арій, 2009.
12. Шевчук С. В., Лобода Т. М. Практикум з української мови: Модульний курс: Навч. посіб. – К.: Алерта, 2009.

Допоміжна

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. – К.: Видавничий центр «Академія», 2004.
2. Культура фахового мовлення: Навчальний посібник / За ред. Н. Д. Бабич. – Чернівці: Книги – XXI, 2005.
3. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура фахової мови: Навч. посіб. – К.: ВЦ «Академія», 2007.
4. Мацько Л. І., Сидоренко О. М., Мацько О. М. Стилїстика української мови: Підручник. – К.: Вища школа, 2003.
5. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2006.
6. Токарська А. С., Кочан І. М. Українська мова фахового спрямування для юристів. – Львів: Світ, 2008.

7. Українська мова: Енциклопедія. – К.: Видавництво «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 2004.

8. Хміль Ф. І. Ділове спілкування: навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2004.

Словники

1. Головащук .С. І. Словник-довідник з правопису та слововживання. Київ: Наук. думка, 2004.

2. Головащук .С. І. Російсько-український словник сталих словосполучень Київ: Наук. думка, 2001.

3. Головащук С. І. Словник наголосів. Київ: Наук. думка, 2003.

4. Караванський С. Практичний словник синонімів української мови. Київ: Укр. книга, 2004.

5. Караванський С. Російсько-український словник складної лексики. Львів: БАК, 2006.

6. Орфоепічний словник: в 2 т. / уклад. М. М. Пещак, В. М. Русанівський, Н. М. Сологуб. Київ: Довіра, 2003.

7. Російсько-український словник: сфера ділового спілкування / за ред. О. О. Тараненко. Київ: Основа, 1999.

8. Словник термінології Європейського Союзу (англійсько-французько-німецько-український). Київ: К.І.С., Молодіжний гуманітарний центр, 2007. 223 с.

9. Словник-довідник з культури української мови / укладачі: Д. Гринчишин, А. Капелюшний, О. Сербенська, З. Терлак. Київ: Знання, 2006.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://termin.com.ua>
2. <http://www.inmo.org.ua>
3. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/ukrayinskij-pravopis-2019>
4. [www.bbc.co.uk.worldservice](http://www.bbc.co.uk/worldservice)
5. www.litopys.lviv.ua
6. www.litopys.org.ua
7. www.mova.info
8. www.novamova.com.ua
9. www.pereklad.kiev.ua
10. www.pravopys.net
11. www.r2u.org.ua
12. www.rozum.org.ua
13. www.rozum.org.ua